Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 4ης Οκτωβρίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Ιθαγένεια της Ένωσης – Άρθρα 20 και 21 ΣΛΕΕ – Άρθρα 7 και 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών – Πολίτης της Ένωσης που έχει προβεί νομίμως, κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού και κατά τη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος, στην αλλαγή του ονόματός του και της ταυτότητας φύλου του – Υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να αναγνωρίσει και να καταχωρίσει στη ληξιαρχική πράξη γέννησης την εν λόγω αλλαγή ονόματος και ταυτότητας φύλου – Εθνική ρύθμιση η οποία δεν επιτρέπει τέτοια αναγνώριση και καταχώριση και υποχρεώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κινήσει στο κράτος μέλος καταγωγής νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου – Ζήτημα αν ασκεί επιρροή η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στην υπόθεση C-4/23 [Mirin] [i],

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Judecătoria Sectorului 6 București (πρωτοδικείο του τομέα 6 του Βουκουρεστίου, Ρουμανία) με απόφαση της 11ης Αυγούστου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 3 Ιανουαρίου 2023, στο πλαίσιο της δίκης

M.-A. A.

κατά

Direcția de Evidență a Persoanelor Cluj, Serviciul stare civilă,

Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din Ministerul Afacerilor Interne,

Municipiul Cluj-Napoca,

παρισταμένων των:

Asociația Accept,

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

[i] Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

συγκείμενο από τους K. Lenaerts (εισηγητή), Πρόεδρο, L. Bay Larsen, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, T. von Danwitz και O. Spineanu-Matei, προέδρους τμήματος, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún και M. Gavalec, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Richard de la Tour

γραμματέας: R. Şereş, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 23ης Ιανουαρίου 2024,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο M.-A. A., εκπροσωπούμενος από την R.-I. Ionescu, avocată,

– ο Municipiul Cluj-Napoca, εκπροσωπούμενος από τον E. Boc και τις R. Lăpuşan, A. Roman, A. Roşca και A. Rus,

– η Asociația Accept, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Baltac, consilier juridic, και την R.-I. Ionescu, avocată,

– η Ρουμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις E. Gane και O.-C. Ichim,

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και R. Kanitz,

– η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την Τ. Παπαδοπούλου,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την Zs. Biró-Tóth και τον M. Z. Fehér,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και C. S. Schillemans,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna, και τις E. Borawska Kędzierska και A. Siwek-Ślusarek,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον A. Biolan, τον H. Krämer και την E. Montaguti,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαΐου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2 ΣΕΕ, των άρθρων 18, 20 και 21 ΣΛΕΕ, καθώς και των άρθρων 1, 7, 20, 21 και 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του M.-A. A., Ρουμάνου υπηκόου, και, αφετέρου, του Direcția de Evidență a persoanelor Cluj, Serviciul stare civilă (ληξιαρχείου της διεύθυνσης του μητρώου προσώπων του Cluj, Ρουμανία), της Direcția pentru evidența persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din Ministerul Afacerilor Interne (διεύθυνσης μητρώου προσώπων και διαχείρισης βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, Ρουμανία) και του Municipiul Cluj-Napoca (Δήμου Cluj-Napoca, Ρουμανία) σχετικά με την αναγνώριση και την καταχώριση, στη ρουμανική ληξιαρχική πράξη γέννησης του M.-A. A., των στοιχείων που αφορούν την αλλαγή ονόματος και ταυτότητας φύλου που πραγματοποιήθηκε νομίμως στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Οι Συνθήκες ΕΕ και ΛΕΕ

3 Το άρθρο 2 ΣΕΕ προβλέπει τα εξής:

«Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.»

4 Το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ έχει ως εξής:

«Εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.»

5 Κατά το άρθρο 20 ΣΛΕΕ:

«1. Θεσπίζεται ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια.

2. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες. Έχουν μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

[…]

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.»

6 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:

«Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.»

Ο Χάρτης

7 Το άρθρο 1 του Χάρτη, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ανθρώπινη αξιοπρέπεια», προβλέπει τα εξής:

«Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.»

8 Το άρθρο 7 του Χάρτη, με τίτλο «Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής», προβλέπει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.»

9 Το άρθρο 20 του Χάρτη, με τίτλο «Ισότητα έναντι του νόμου», ορίζει:

«Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου.»

10 Το άρθρο 21 του Χάρτη, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαγόρευση διακρίσεων», προβλέπει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.»

11 Το άρθρο 45 του Χάρτη, με τίτλο «Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής», προβλέπει τα εξής:

«1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

2. Η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής μπορεί να χορηγείται, σύμφωνα με τις Συνθήκες, στους υπηκόους των τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους.»

Η συμφωνία αποχώρησης

12 Η συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 2020, L 29, σ. 7), η οποία εγκρίθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2019 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2020 (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης), εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ) με την απόφαση (ΕΕ) 2020/135 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2020 (ΕΕ 2020, L 29, σ. 1).

13 Το τέταρτο, το έκτο και το όγδοο εδάφιο του προοιμίου της συμφωνίας αυτής έχουν ως εξής:

«Υπενθυμίζοντας ότι, σύμφωνα με το άρθρο 50 [ΣΕΕ], σε συνδυασμό με το άρθρο 106α [ΕΑ], και βάσει των ρυθμίσεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, το δίκαιο της Ένωσης και της Ευρατόμ στο σύνολό του παύει να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας,

[…]

Αναγνωρίζοντας ότι είναι αναγκαίο να παρέχεται αμοιβαία προστασία για τους πολίτες της Ένωσης και για τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και για τα μέλη των οικογενειών τους αντιστοίχως, σε περίπτωση που έχουν ασκήσει δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας πριν από την ημερομηνία που καθορίζεται στην παρούσα συμφωνία, καθώς και να διασφαλίζεται η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων τους δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και με βάση την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων· […]

[…]

Εκτιμώντας ότι είναι προς το συμφέρον τόσο της Ένωσης όσο και του Ηνωμένου Βασιλείου να καθοριστεί μια μεταβατική περίοδος ή περίοδος εφαρμογής κατά τη διάρκεια της οποίας […] το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών συμφωνιών, θα πρέπει να ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού και, κατά γενικό κανόνα, με τα ίδια αποτελέσματα για τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποφευχθούν διαταράξεις κατά την περίοδο στη διάρκεια της οποίας θα διεξαχθούν οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία ή τις συμφωνίες σχετικά με τη μελλοντική σχέση».

14 Το άρθρο 126 της συμφωνίας αποχώρησης, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταβατική περίοδος», προβλέπει τα εξής:

«Προβλέπεται μεταβατική περίοδος ή περίοδος υλοποίησης, η ημερομηνία έναρξης της οποίας είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και η ημερομηνία λήξης της η 31η Δεκεμβρίου 2020.»

15 Το άρθρο 127 της ίδιας συμφωνίας, το οποίο τιτλοφορείται «Πεδίο εφαρμογής της μεταβατικής περιόδου», ορίζει τα εξής:

«1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

[…]

3. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δίκαιο της Ένωσης παράγει σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα τα οποία παράγει εντός της Ένωσης και των κρατών μελών της, και ερμηνεύεται και εφαρμόζεται σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και αρχές με εκείνες που εφαρμόζονται εντός της Ένωσης.

[…]

6. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη η οποία περιλαμβάνεται στο εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων όπως υλοποιείται και εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη, θεωρείται ότι καλύπτει και το Ηνωμένο Βασίλειο.

[…]»

16 Δυνάμει του άρθρου 185 της συμφωνίας αποχώρησης, η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 1η Φεβρουαρίου 2020.

Το ρουμανικό δίκαιο

17 Το άρθρο 9 του Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă (νόμου 119/1996 περί των ληξιαρχικών πράξεων), της 16ης Οκτωβρίου 1996, όπως δημοσιεύθηκε εκ νέου (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 339 της 18ης Μαΐου 2012), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος 119/1996), έχει ως εξής:

«Σε περίπτωση που ο ληξίαρχος ή ο υπάλληλος που ασκεί καθήκοντα ληξίαρχου αρνηθεί να συντάξει πράξη ή να καταχωρίσει στοιχείο που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του, το πρόσωπο που θίγεται μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον νόμο.»

18 Το άρθρο 41, παράγραφοι 1 και 3, του νόμου αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Οι ληξιαρχικές πράξεις των Ρουμάνων πολιτών οι οποίες εκδίδονται από τις αλλοδαπές αρχές έχουν αποδεικτική αξία στην ημεδαπή μόνο εάν έχουν μεταγραφεί στα ρουμανικά ληξιαρχικά βιβλία.

2. Ο Ρουμάνος πολίτης υποχρεούται, εντός έξι μηνών από την καταχώριση της ληξιαρχικής πράξης ή του ληξιαρχικού γεγονότος στις αλλοδαπές αρχές ή από την ημερομηνία κτήσης/ανάκτησης της ρουμανικής ιθαγένειας, να ζητήσει τη μεταγραφή των πιστοποιητικών/αποσπασμάτων ληξιαρχικής κατάστασης στην τοπική δημόσια υπηρεσία του μητρώου προσώπων ή στον δήμο της αρμόδιας τοπικής διοικητικής αρχής ή στις διπλωματικές ή έμμισθες προξενικές αρχές της Ρουμανίας.

3. Η μεταγραφή των πιστοποιητικών/αποσπασμάτων/ξενόγλωσσων αποσπασμάτων προσωπικής κατάστασης πραγματοποιείται στην αλλοδαπή με τη σύμφωνη γνώμη των προϊσταμένων των διπλωματικών ή έμμισθων προξενικών αρχών και, στην ημεδαπή, με τη σύμφωνη γνώμη του δημάρχου της τοπικής διοικητικής αρχής του τόπου κατοικίας/τελευταίας κατοικίας του κατόχου ή του αιτούντος στη Ρουμανία, αναλόγως της περίπτωσης, και κατόπιν σύμφωνης γνώμης του προϊσταμένου της κομητειακής κοινοτικής δημόσιας υπηρεσίας του μητρώου προσώπων/τοπικής κοινοτικής δημόσιας υπηρεσίας του μητρώου προσώπων του τομέα Βουκουρεστίου, αναφέρονται δε οι λόγοι ενδεχόμενης άρνησης των ανωτέρω να προβούν στη μεταγραφή.»

19 Κατά το άρθρο 43 του εν λόγω νόμου:

«Στις ληξιαρχικές πράξεις γέννησης και, κατά περίπτωση, στις ληξιαρχικές πράξεις γάμου ή θανάτου, στοιχεία που αφορούν αλλαγές της προσωπικής κατάστασης του προσώπου καταχωρίζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[…]

f) αλλαγή ονόματος

[…]

i) αλλαγή φύλου, μετά την έκδοση τελεσίδικης αποφάσεως.

[…]»

20 Το άρθρο 57, παράγραφος 1, του ίδιου νόμου προβλέπει τα εξής:

«Η ακύρωση, η συμπλήρωση ή η τροποποίηση των ληξιαρχικών πράξεων και των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτές μπορεί να γίνει μόνο με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.»

21 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του Ordonanță Guvernului nr. 41/2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice (διατάγματος 41/2003 της Κυβέρνησης σχετικά με την απόκτηση και διοικητική αλλαγή των ονομάτων των φυσικών προσώπων), της 30ής Ιανουαρίου 2003 (Monitorul Oficial al României, μέρος I, αριθ. 68 της 2ας Φεβρουαρίου 2003), προέβλεπε τα εξής:

«Οι αιτήσεις αλλαγής ονόματος είναι βάσιμες στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[…]

l) όταν το πρόσωπο απέκτησε την έγκριση για την αλλαγή του φύλου με τελεσίδικη και αμετάκλητη δικαστική απόφαση και ζητεί να φέρει όνομα το οποίο αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο φύλο, προσκομίζοντας ιατροδικαστικό έγγραφο στο οποίο αναγράφεται το φύλο του.

[…]»

22 Το άρθρο 131, παράγραφος 2, της Metodologie cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă (μεθοδολογία σχετικά με την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων σε θέματα αστικής κατάστασης), η οποία εγκρίθηκε με τη Hotărârea Guvernului nr. 64/2011 (απόφαση 64/2011 της Κυβέρνησης), της 26ης Ιανουαρίου 2011 (Monitorul Oficial al României, μέρος I, αριθ. 151 της 2ας Μαρτίου 2011), έχει ως εξής:

«Ο [προσωπικός αριθμός ταυτοποίησης] αποδίδεται βάσει των στοιχείων που αναγράφονται στη ληξιαρχική πράξη γέννησης όσον αφορά το φύλο και την ημερομηνία γέννησης.»

23 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο i, του Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români (επείγοντος διατάγματος 97/2005 της Κυβέρνησης περί μητρώου προσώπων, κατοικίας, διαμονής και εγγράφων ταυτότητας των Ρουμάνων υπηκόων), της 14ης Ιουλίου 2005,

όπως δημοσιεύθηκε εκ νέου (Monitorul Oficial al României, μέρος I, αριθ. 719 της 12ης Οκτωβρίου 2011), η δημόσια υπηρεσία που είναι επιφορτισμένη με την τήρηση του μητρώου προσώπων χορηγεί νέο δελτίο ταυτότητας σε περίπτωση αλλαγής του φύλου.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

24 Ο M.-A. A. είναι πρόσωπο γεννηθέν στις 24 Αυγούστου 1992 στο Cluj-Napoca, στην județul Cluj (κομητεία Cluj, Ρουμανία), και καταχωρίστηκε κατά τη γέννησή του ως θήλυ. Ως εκ τούτου, το ρουμανικό πιστοποιητικό γέννησής του περιέχει γυναικείο όνομα, τον ταυτοποιεί ως θήλυ και του αποδίδει προσωπικό αριθμό ταυτοποίησης ο οποίος επίσης τον αναγνωρίζει ως θήλυ.

25 Αφού μετοίκησε με τους γονείς του στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2008, ο M.-A. A. απέκτησε επίσης τη βρετανική ιθαγένεια με πολιτογράφηση στις 21 Απριλίου 2016.

26 Στις 27 Φεβρουαρίου 2017 ο M.-A. A. άλλαξε, στο Ηνωμένο Βασίλειο, το όνομα και την προσφώνησή του από το θηλυκό στο αρσενικό γένος, εφαρμόζοντας τη διαδικασία Deed Poll, η οποία επιτρέπει στους Βρετανούς πολίτες να αλλάζουν το ονοματεπώνυμό τους με απλή δήλωση. Εν συνεχεία, ο M.-A. A. προέβη στην αντικατάσταση ορισμένων επίσημων εγγράφων χορηγηθέντων από τις βρετανικές αρχές, ήτοι της άδειας οδήγησης και του διαβατηρίου του, τα οποία εκδόθηκαν στο νέο του όνομα.

27 Στις 29 Ιουνίου 2020 ο M.-A. A. απέκτησε στο Ηνωμένο Βασίλειο «Gender Identity Certificate» (πιστοποιητικό ταυτότητας φύλου), ήτοι πράξη με την οποία επιβεβαιώνεται η ανδρική ταυτότητα φύλου του.

28 Τον Μάιο του 2021, βάσει της δήλωσης την οποία είχε καταθέσει στο πλαίσιο της διαδικασίας Deed Poll και του πιστοποιητικού ταυτότητας φύλου, ο M.-A. A. ζήτησε από το ληξιαρχείο της διεύθυνσης του μητρώου προσώπων του Cluj να καταχωρίσει στη ληξιαρχική πράξη γέννησής του τα στοιχεία σχετικά με την αλλαγή του ονόματος, του φύλου και του προσωπικού αριθμού ταυτοποίησής του, προκειμένου αυτά να αντιστοιχούν στο αρσενικό φύλο, καθώς και να του χορηγήσει νέο πιστοποιητικό γέννησης με τα νέα αυτά στοιχεία.

29 Με απόφαση της 21ης Ιουνίου 2021, οι ρουμανικές αρχές απέρριψαν την αίτηση του M.-A. A. με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43, στοιχείο i, του νόμου 119/1996, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο l, του διατάγματος 41/2003 της Κυβέρνησης, το στοιχείο της αλλαγής ταυτότητας φύλου ενός προσώπου μπορεί να καταχωριστεί στο πιστοποιητικό γέννησής του μόνον εφόσον έχει εγκριθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

30 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2021 ο M.-A. A. άσκησε αγωγή ενώπιον του Judecătoria Sectorului 6 București (πρωτοδικείου του τομέα 6 του Βουκουρεστίου, Ρουμανία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο, κατά του ληξιαρχείου της διεύθυνσης μητρώου προσώπων του Cluj, της διεύθυνσης που είναι αρμόδια για το μητρώο προσώπων και τη διαχείριση των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και του Δήμου Cluj-Napoca, με την οποία ζήτησε να υποχρεωθούν οι εν λόγω αρχές να καταχωρίσουν στη ληξιαρχική πράξη γέννησής του τα στοιχεία σχετικά με την αλλαγή του ονόματος, του φύλου και του προσωπικού αριθμού ταυτοποίησής του, προκειμένου αυτά να αντιστοιχούν στο αρσενικό φύλο, καθώς και να του χορηγήσει νέο πιστοποιητικό γέννησης με τα νέα αυτά στοιχεία.

31 Ο M.-A. A. ζητεί, ειδικότερα, από το αιτούν δικαστήριο να διατάξει τις ως άνω αρχές, κατ' άμεση εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, και ιδίως του δικαιώματος κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, να διορθώσουν τη ληξιαρχική πράξη γέννησής του ώστε να είναι σύμφωνη με το όνομα και την ταυτότητα φύλου που απέκτησε νομίμως στο Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου να μπορέσει να ασκήσει ανεμπόδιστα το δικαίωμα αυτό, διαθέτοντας ταξιδιωτικό έγγραφο σύμφωνο με την ανδρική ταυτότητα φύλου του. Κατά τον M.-A. A., το να υποχρεωθεί να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, στη Ρουμανία, με σκοπό να επιτύχει την έγκριση της αλλαγής ταυτότητας φύλου, θα τον εξέθετε στον κίνδυνο έκδοσης απόφασης αντίθετης προς την εκδοθείσα από τις βρετανικές αρχές. Επιπλέον, με την απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας (CE:ECHR:2021:0119JUD000214516), το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι η διαδικασία αυτή στερείται σαφήνειας και προβλεψιμότητας.

32 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το βάσιμο των αξιώσεων του M.-A. A. και, ως εκ τούτου, η επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης εξαρτώνται από την ερμηνεία διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, ιδίως του άρθρου 2 ΣΕΕ, των άρθρων 18, 20 και 21 ΣΛΕΕ, και των άρθρων 1, 7, 20, 21 και 45 του Χάρτη. Διερωτάται, ειδικότερα, αν η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης καθώς και το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία υποχρεώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κινήσει νέα διαδικασία αλλαγής ταυτότητας φύλου ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ενώ έχει ήδη ολοκληρώσει επιτυχώς σχετική διαδικασία σε άλλο κράτος μέλος του οποίου έχει επίσης την ιθαγένεια.

33 Παραπέμποντας στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως στις αποφάσεις της 2ας Οκτωβρίου 2003, Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), της 14ης Οκτωβρίου 2008, Grunkin και Paul (C-353/06, EU:C:2008:559), της 8ης Ιουνίου 2017, Freitag (C-541/15, EU:C:2017:432), και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo» (C-490/20, EU:C:2021:1008), το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν προκύπτει με την απαιτούμενη σαφήνεια από τη νομολογία αυτή.

34 Εκτός αυτού, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο εν λόγω ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται περαιτέρω αν η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση ασκεί επιρροή στην επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Παρατηρεί, μεταξύ άλλων, ότι, εν προκειμένω, η διαδικασία αλλαγής ταυτότητας φύλου κινήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την αποχώρηση του εν λόγω κράτους από την Ένωση, αλλά ολοκληρώθηκε μετά την αποχώρηση, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Επομένως, πρέπει να καθοριστεί αν, υπό τις περιστάσεις αυτές, η Ρουμανία υποχρεούται να αναγνωρίσει τα έννομα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας αλλαγής ταυτότητας φύλου η οποία διεξήχθη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

35 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Judecătoria Sectorului 6 București (πρωτοδικείο του τομέα 6 του Βουκουρεστίου) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1. Συνιστά το γεγονός ότι το άρθρο 43, στοιχείο i, και το άρθρο 57 του [νόμου 119/1996] δεν αναγνωρίζουν τις μεταβολές των στοιχείων σχετικά με το φύλο και το όνομα στην αστική κατάσταση, στις οποίες προέβη διεμφυλικός άνδρας που έχει διπλή ιθαγένεια (ρουμανική και ετέρου κράτους μέλους) σε άλλο κράτος μέλος μέσω της διαδικασίας δικαστικής αναγνώρισης του φύλου, και ζητούν από τον Ρουμάνο πολίτη να κινήσει εξαρχής νέα δικαστική διαδικασία στη Ρουμανία κατά της τοπικής δημόσιας Υπηρεσίας ληξιαρχείου και αστικής κατάστασης, διαδικασία που έχει κριθεί στερούμενη σαφήνειας και προβλεψιμότητας από το [ΕΔΔΑ] (απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας,

CE:ECHR:2021:0119JUD000214516) και η οποία μπορεί να καταλήξει σε απόφαση αντίθετη προς εκείνη του ετέρου κράτους μέλους, εμπόδιο για την άσκηση του δικαιώματος της ιθαγένειας της Ένωσης (άρθρο 20 [ΣΛΕΕ]) και/ή του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής του πολίτη της Ένωσης (άρθρο 21 [ΣΛΕΕ] και άρθρο 45 του [Χάρτη]) υπό συνθήκες αξιοπρέπειας, ισότητας έναντι του νόμου και μη διακρίσεως (άρθρο 2 [ΣΕΕ], άρθρο 18 [ΣΛΕΕ] και άρθρα 1, 20 και 21 του [Χάρτη]) και με σεβασμό του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή (άρθρο 7 του [Χάρτη]);

2. Επηρεάζει η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση την απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, ιδίως όταν i) η διαδικασία μεταβολής της αστικής κατάστασης άρχισε πριν από το Brexit και ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, και ii) ο αντίκτυπος του Brexit συνεπάγεται ότι το πρόσωπο μπορεί να απολαύει των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, μόνο βάσει ρουμανικών εγγράφων ταυτότητας ή ταξιδιωτικών εγγράφων στα οποία εμφανίζεται με το γυναικείο φύλο και όνομα, σε αντίθεση με την ήδη αναγνωρισμένη ταυτότητα φύλου;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

36 Η Ρουμανική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι ο M.-A A. προσέφυγε ενώπιον των αρμόδιων ρουμανικών αρχών ζητώντας τους να καταχωρίσουν στη ρουμανική ληξιαρχική πράξη γέννησής του την αλλαγή του ονόματος και της ταυτότητας φύλου του, τα οποία απέκτησε νομίμως στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2017 και 2020, μόλις τον Μάιο του 2021, ήτοι μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που είχε καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 126 της συμφωνίας αποχώρησης, στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

37 Επομένως, κατά την κυβέρνηση αυτή, κατά τον χρόνο υποβολής της εν λόγω αίτησης στις ως άνω αρχές, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε την ιδιότητα τρίτου κράτους σε σχέση με την Ένωση, οπότε οι πολίτες της Ένωσης και οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπορούσαν πλέον να επικαλεστούν τα δικαιώματά τους δυνάμει της συμφωνίας αποχώρησης. Παραπέμποντας στην απόφαση της 12ης Μαΐου 2011, Runevič-Vardyn και Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, σκέψεις 55 και 56), με την οποία το Δικαστήριο διαπίστωσε τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών με την ιθαγένεια της Ένωσης διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ επί των παρόντων αποτελεσμάτων καταστάσεων που δημιουργήθηκαν πριν από την προσχώρηση κράτους μέλους στην Ένωση, η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, mutatis mutandis, οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν πλέον να εφαρμόζονται, μετά την αποχώρηση κράτους, στα παρόντα αποτελέσματα καταστάσεων οι οποίες δημιουργήθηκαν όταν το κράτος αυτό εξακολουθούσε να είναι μέλος της Ένωσης. Επομένως, η υπό κρίση υπόθεση αφορά αμιγώς εσωτερική κατάσταση.

38 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, καθόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου

της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται, κατ' αρχήν, να αποφανθεί επ' αυτών (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

39 Το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να αποφανθεί επί προδικαστικού ερωτήματος που έχει υποβάλει εθνικό δικαστήριο μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το ζήτημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

40 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει, μεταξύ άλλων, τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης, μεταξύ των οποίων και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο υπόθεσης στην οποία ένα πρόσωπο που είναι υπήκοος της Ρουμανίας, όπου γεννήθηκε, και του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου κατοικεί από το 2008, ζητεί από τις αρμόδιες ρουμανικές αρχές να επικαιροποιήσουν το πιστοποιητικό γέννησής του προκειμένου αυτό να είναι σύμφωνο με το νέο του όνομα και τη νέα του ταυτότητα φύλου, τα οποία αποκτήθηκαν νομίμως στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που ορίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

41 Συναφώς, επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι πολίτης κράτους μέλους ο οποίος άσκησε, ως πολίτης της Ένωσης, το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος καταγωγής του μπορεί να επικαλεσθεί τα δικαιώματα που σχετίζονται με την ιδιότητα αυτή, ιδίως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ενδεχομένως και έναντι του κράτους μέλους καταγωγής του (απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

42 Εν προκειμένω, οι αλλαγές σχετικά με την προσωπική κατάσταση του M.-A. A. επήλθαν στο Ηνωμένο Βασίλειο όταν το κράτος αυτό εξακολουθούσε να είναι κράτος μέλος της Ένωσης, όσον αφορά την αλλαγή ονόματος, και κατά τη μεταβατική περίοδο, όσον αφορά την αλλαγή ταυτότητας φύλου.

43 Κατά δεύτερον, έστω και αν, την 1η Φεβρουαρίου 2020, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ένωση, με αποτέλεσμα να καταστεί τρίτο κράτος, εντούτοις η συμφωνία αυτή προβλέπει, στο άρθρο 126, μεταβατική περίοδο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω συμφωνίας, ήτοι την 1η Φεβρουαρίου 2020, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά το άρθρο 127, παράγραφος 6, της ίδιας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει, κατά το διάστημα αυτό, να θεωρηθεί, ιδίως για τους σκοπούς των κανόνων σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, ως «κράτος μέλος», και όχι ως τρίτο κράτος, ενώ η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου 127 διευκρινίζει, εξάλλου, ότι το δίκαιο της Ένωσης είχε εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου [πρβλ. αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, σκέψεις 47 και 48, και της 14ης Μαρτίου 2024, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-516/22, EU:C:2024:231, σκέψη 53].

44 Συνακόλουθα, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 44 έως 46 των προτάσεών του, στο μέτρο που ο M.-A. A., υπό την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης, αξιώνει να αναγνωριστούν στο κράτος μέλος καταγωγής του η αλλαγή του ονόματός του και η αλλαγή της ταυτότητας φύλου του οι οποίες πραγματοποιήθηκαν, κατά την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο, αντιστοίχως, πριν από την αποχώρηση του εν λόγω κράτους μέλους από την Ένωση και πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, μπορεί να επικαλεστεί, έναντι του εν λόγω κράτους μέλους καταγωγής, τα σχετικά με την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης δικαιώματα, ιδίως εκείνα που προβλέπονται στα άρθρα 20 και 21 ΣΛΕΕ, τούτο δε ακόμη και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

45 Ως εκ τούτου, η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης κατάσταση δεν μπορεί να εξομοιωθεί με αμιγώς εσωτερική κατάσταση για τον λόγο και μόνον ότι η αίτηση του M.-A. A. προς τις αρμόδιες ρουμανικές αρχές για την καταχώριση στη ληξιαρχική πράξη γέννησής του των στοιχείων σχετικά με την αλλαγή του ονόματός του και της ταυτότητας φύλου του υποβλήθηκε μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ημερομηνία την οποία όρισε η συμφωνία αποχώρησης ως λήξη της μεταβατικής περιόδου.

46 Συνεπώς, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

47 Με τα προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 45 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση και την καταχώριση στη ληξιαρχική πράξη γέννησης υπηκόου του εν λόγω κράτους μέλους της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου τα οποία αυτός απέκτησε νομίμως σε άλλο κράτος μέλος κατά την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, με συνέπεια να αναγκάζεται να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου στο πρώτο κράτος μέλος, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την αλλαγή που έχει ήδη πραγματοποιηθεί νομίμως στο άλλο αυτό κράτος μέλος.

48 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί επίσης να διευκρινιστεί αν το γεγονός ότι το κράτος στο οποίο πραγματοποιήθηκε νομίμως η αλλαγή ονόματος και ταυτότητας φύλου, εν προκειμένω το Ηνωμένο Βασίλειο, δεν είναι πλέον κράτος μέλος της Ένωσης ασκεί οποιαδήποτε επιρροή στην απάντηση που πρέπει να δοθεί στο ερώτημα αυτό.

49 Ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι από τις εκτιμήσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των σκέψεων 41 έως 45 της παρούσας απόφασης σχετικά με το παραδεκτό της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι πλέον κράτος μέλος της Ένωσης δεν ασκεί επιρροή στην απάντηση που πρέπει να δοθεί στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, στο μέτρο που η κατάσταση του M.-A. A. εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 και του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

50 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να υπομνησθεί ότι, ως Ρουμάνος υπήκοος, ο M.-A. A. έχει, δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης.

51 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης τείνει να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών (αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Coman κ.λπ., C-673/16, EU:C:2018:385, σκέψη 30, και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Το άρθρο 20, παράγραφος 2, καθώς και τα άρθρα 21 και 22 ΣΛΕΕ συνδέουν σειρά δικαιωμάτων με την ιδιότητα αυτή. Η ιθαγένεια της Ένωσης παρέχει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α', και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε κάθε πολίτη της Ένωσης το θεμελιώδες και ατομικό δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και των όρων που επιβάλλονται από τη συνθήκη ΛΕΕ και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους (απόφαση της 9ης Ιουνίου 2022, Préfet du Gers και Institut national de la statistique et des études économiques, C-673/20, EU:C:2022:449, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

53 Στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, η προσωπική κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται οι κανόνες σχετικά με την αλλαγή του ονόματος και της ταυτότητας φύλου ενός προσώπου, αποτελεί τομέα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, το δε δίκαιο της Ένωσης δεν θίγει την αρμοδιότητα αυτή. Εντούτοις, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, κάθε κράτος μέλος οφείλει να συμμορφώνεται προς το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με την ελευθερία που αναγνωρίζεται σε κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει στο έδαφος των κρατών μελών, αναγνωρίζοντας, προς τον σκοπό αυτόν, την προσωπική κατάσταση των πολιτών όπως αυτή έχει διαπιστωθεί σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού [πρβλ. αποφάσεις της 26ης Ιουνίου 2018, MB (Αλλαγή φύλου και σύνταξη γήρατος), C-451/16, EU:C:2018:492, σκέψη 29, και της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

54 Συναφώς, όσον αφορά την άρνηση των αρχών κράτους μέλους να αναγνωρίσουν το όνομα ημεδαπού ο οποίος άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και έχει και την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους, όπως το όνομα αυτό καθορίσθηκε στο δεύτερο αυτό κράτος μέλος, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η άρνηση αυτή δύναται να παρακωλύσει την άσκηση του κατά το άρθρο 21 ΣΛΕΕ δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών. Πράγματι, ενδέχεται να προκληθεί σύγχυση και να ανακύψουν προβλήματα λόγω διαφοράς μεταξύ δύο ονομάτων που αφορούν το ίδιο πρόσωπο, δεδομένου ότι σε πολλές συναλλαγές της καθημερινής ζωής, τόσο σε δημόσιο όσο και σε ιδιωτικό επίπεδο, απαιτείται η απόδειξη της ταυτότητας (πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, σκέψεις 36 και 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

55 Τέτοιο εμπόδιο μπορεί επίσης να προκύψει από την άρνηση των ίδιων αυτών αρχών να αναγνωρίσουν την αλλαγή ταυτότητας φύλου που πραγματοποιήθηκε κατ' εφαρμογήν των προβλεπόμενων προς τούτο διαδικασιών στο κράτος μέλος στο οποίο ο πολίτης της Ένωσης άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, ανεξαρτήτως του αν η αλλαγή αυτή συνδέεται με αλλαγή ονόματος, όπως εν προκειμένω, ή όχι. Πράγματι, όπως και το όνομα, το φύλο ορίζει την ταυτότητα και την προσωπική κατάσταση ενός προσώπου. Ως εκ τούτου, η άρνηση τροποποίησης και αναγνώρισης της ταυτότητας φύλου που νομίμως απέκτησε υπήκοος κράτους μέλους σε άλλο κράτος μέλος δύναται να του προκαλέσει σοβαρά προβλήματα διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου (πρβλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

56 Επομένως, στην περίπτωση πολίτη της Ένωσης ο οποίος, όπως ο ενάγων της κύριας δίκης, άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος και ο οποίος, κατά τη διαμονή του στο τελευταίο αυτό κράτος μέλος, άλλαξε το όνομά του και την ταυτότητα φύλου του κατ' εφαρμογήν της διαδικασίας που προβλέπεται προς τούτο σε αυτό το άλλο κράτος μέλος, υφίσταται συγκεκριμένος κίνδυνος, λόγω του ότι φέρει δύο διαφορετικά ονόματα και του αποδίδονται δύο διαφορετικές ταυτότητες φύλου, να υποχρεωθεί να άρει αμφιβολίες ως προς την ταυτότητά του, τη γνησιότητα των εγγράφων που υποβάλλει ή την πιστότητα του περιεχομένου τους, πράγμα που συνιστά περίσταση δυνάμενη να παρακωλύσει την άσκηση του δικαιώματος που απορρέει από το άρθρο 21 ΣΛΕΕ (πρβλ. αποφάσεις της 2ας Ιουνίου 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 8ης Ιουνίου 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, σκέψη 38).

57 Κατά συνέπεια, η άρνηση των αρμοδίων για θέματα προσωπικής κατάστασης αρχών κράτους μέλους να αναγνωρίσουν και να καταχωρίσουν στα ληξιαρχικά βιβλία και, ιδίως, στη ληξιαρχική πράξη γέννησης υπηκόου του κράτους μέλους αυτού την αλλαγή ονόματος και ταυτότητας φύλου που απέκτησε νομίμως ο υπήκοος αυτός σε άλλο κράτος μέλος, βάσει εθνικής ρύθμισης η οποία δεν επιτρέπει τέτοια αναγνώριση και καταχώριση, με συνέπεια να αναγκάζεται το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την αλλαγή που έχει ήδη πραγματοποιηθεί νομίμως στο άλλο αυτό κράτος μέλος, είναι ικανή να περιορίσει την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών.

58 Τέτοιος περιορισμός πρέπει επίσης να διαπιστωθεί όσον αφορά το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 45, παράγραφος 1, του Χάρτη. Πράγματι, το δικαίωμα αυτό αντιστοιχεί στο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', ΣΛΕΕ και ασκείται, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 2, του Χάρτη, υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους. Επομένως, κάθε αδικαιολόγητος περιορισμός των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ θα αντιβαίνει κατ' ανάγκην και στο άρθρο 45, παράγραφος 1, του Χάρτη, στο μέτρο που το προβλεπόμενο από τον Χάρτη δικαίωμα κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών αντιστοιχεί στο δικαίωμα που παρέχει το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2024, Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, C-491/21, EU:C:2024:143, σκέψεις 49 και 50).

59 Κατά πάγια νομολογία, εθνική ρύθμιση η οποία, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, είναι ικανή να περιορίσει την άσκηση του δικαιώματος αυτού, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ, μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον αν στηρίζεται σε αντικειμενικούς λόγους και είναι ανάλογη προς τον θεμιτώς επιδιωκόμενο από το εθνικό δίκαιο σκοπό (απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

60 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, εθνική νομοθεσία η οποία εμποδίζει ένα διεμφυλικό άτομο, λόγω της μη αναγνωρίσεως της ταυτότητας φύλου του, να εκπληρώσει μια αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου να απολαύει ενός δικαιώματος προστατευόμενου από το δίκαιο της Ένωσης πρέπει να θεωρείται, κατ' αρχήν, ασύμβατη με το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 27ης Απριλίου 2006, Richards, C-423/04, EU:C:2006:256, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

61 Εν προκειμένω, ούτε το αιτούν δικαστήριο ούτε η Ρουμανική Κυβέρνηση έχουν παράσχει ενδεικτικά στοιχεία ως προς τους σκοπούς που επιδιώκονται με την επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση, η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση και την καταχώριση στη ληξιαρχική πράξη γέννησης της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου που αποκτήθηκαν νομίμως σε άλλο κράτος μέλος και η οποία αναγκάζει, ως εκ τούτου, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κινήσει νέα διαδικασία για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, διαδικασία η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την εν λόγω αλλαγή που έχει ήδη πραγματοποιηθεί νομίμως στο άλλο αυτό κράτος μέλος.

62 Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η εν λόγω εθνική ρύθμιση επιδιώκει θεμιτό σκοπό, μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να θεωρηθεί δικαιολογημένη μόνον εφόσον συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη του οποίου την τήρηση διασφαλίζει το Δικαστήριο (απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) και, ειδικότερα, με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη.

63 Συναφώς, όπως προκύπτει από τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17), σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 7 έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με εκείνα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ) (απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2021, Stolichna obshtina, rayon «Pancharevo», C-490/20, EU:C:2021:1008, σκέψη 60), εξυπακουομένου ότι η τελευταία αυτή διάταξη συνιστά ελάχιστο όριο προστασίας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, σκέψη 92 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

64 Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ προστατεύει την ταυτότητα ενός προσώπου ως προς το φύλο ως συστατικό στοιχείο και ως μία από τις πιο προσωπικές πτυχές της ιδιωτικής ζωής του. Η διάταξη περιλαμβάνει συγκεκριμένα το δικαίωμα κάθε ατόμου να προσδιορίζει τις λεπτομέρειες της ταυτότητάς του ως ανθρωπίνου όντος, όπερ εμπεριέχει το δικαίωμα των διεμφυλικών ατόμων στην προσωπική ολοκλήρωση και στη σωματική και ηθική ακεραιότητα, καθώς και στον σεβασμό και στην αναγνώριση της σεξουαλικής τους ταυτότητας (αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 11ης Ιουλίου 2002, Christine Goodwin κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:2002:0711JUD002895795, § 77, 78 και 90, της 12ης Ιουνίου 2003, van Kück κατά Γερμανίας, CE:ECHR:2003:0612JUD003596897, § 69 έως 75 και 82, και της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας, CE:ECHR:2021:0119JUD000214516, § 147 και 165).

65 Προς τούτο, το ως άνω άρθρο 8 επιβάλλει στα κράτη, πέραν των αρνητικών υποχρεώσεων που αποσκοπούν στην προστασία των διεμφυλικών ατόμων από τις αυθαίρετες επεμβάσεις των δημοσίων αρχών, θετικές υποχρεώσεις, πράγμα που συνεπάγεται επίσης τη θέσπιση αποτελεσματικών και προσβάσιμων διαδικασιών οι οποίες διασφαλίζουν τον πραγματικό σεβασμό του δικαιώματός τους στον προσδιορισμό της ταυτότητας φύλου τους. Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης σημασίας του δικαιώματος αυτού, τα κράτη διαθέτουν περιορισμένο μόνον περιθώριο εκτιμήσεως στον τομέα αυτόν (αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας, CE:ECHR:2021:0119JUD000214516, § 146 έως 148 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 1ης Δεκεμβρίου 2022, A.D. κ.λπ. κατά Γεωργίας, CE:ECHR:2022:1201JUD005786417, § 71).

66 Επομένως, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκύπτει ότι, δυνάμει του εν λόγω άρθρου 8, τα κράτη υποχρεούνται να θεσπίζουν σαφή και προβλέψιμη διαδικασία για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, η οποία να καθιστά δυνατό να καταχωρίζεται με ταχύ, διαφανή και προσιτό τρόπο στα επίσημα έγγραφα η αλλαγή φύλου, και επομένως ονόματος ή προσωπικού ψηφιακού κωδικού (απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας, CE:ECHR:2021:0119JUD000214516, § 168).

67 Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπίστωσε εντούτοις, με την απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2021, X και Y κατά Ρουμανίας (CE:ECHR:2021:0119JUD000214516, § 157 και 168), ότι η διαδικασία την οποία προβλέπει η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση πρέπει να θεωρηθεί ασύμβατη προς το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, καθόσον δεν πληροί τις απαιτήσεις που επιβάλλει η διάταξη αυτή για την εξέταση αίτησης σχετικής με αλλαγή ταυτότητας φύλου η οποία υποβάλλεται για πρώτη φορά ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

68 Η εν λόγω διαδικασία δεν μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι συνιστά αποτελεσματικό μέσο ώστε να μπορέσει ένας πολίτης της Ένωσης ο οποίος, κατά τη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος και, επομένως, κατά την άσκηση του δικαιώματος που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 45 του Χάρτη, έχει ήδη προβεί νομίμως στην αλλαγή του ονόματός του και της ταυτότητας φύλου του κατ' εφαρμογήν των διαδικασιών που προβλέπονται προς τούτο στο εν λόγω κράτος μέλος, να προβάλει λυσιτελώς τα δικαιώματα που του απονέμουν τα άρθρα αυτά, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 7 του Χάρτη, κατά μείζονα λόγο διότι υπάρχει ο κίνδυνος, για τον εν λόγω πολίτη, η ίδια διαδικασία να καταλήξει σε λύση διαφορετική από την υιοθετηθείσα εκ μέρους των αρχών του κράτους μέλους που ενέκριναν νομίμως την εν λόγω αλλαγή ονόματος και ταυτότητας φύλου.

69 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, προκειμένου μια εθνική ρύθμιση όπως η σχετική με την καταχώριση της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου στα ληξιαρχικά βιβλία να μπορεί να θεωρηθεί συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης, είναι αναγκαίο οι διατάξεις ή οι εσωτερικές διαδικασίες που επιτρέπουν την υποβολή αίτησης για τέτοια καταχώριση να μην καθιστούν αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ και, ειδικότερα, του δικαιώματος στην αναγνώριση της αλλαγής αυτής. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού μπορεί να υπονομευθεί από την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνώρισης και καταχώρισης του ονόματος και της ταυτότητας φύλου, η οποία προβλέπεται για τα πρόσωπα που έχουν προβεί νομίμως στην αλλαγή του εν λόγω ονόματος και της εν λόγω ταυτότητας σε άλλο κράτος μέλος. Η ύπαρξη τέτοιας εξουσίας εκτιμήσεως μπορεί να οδηγήσει σε απόκλιση μεταξύ των δύο ονομάτων και των δύο φύλων που έχουν αποδοθεί στο ίδιο πρόσωπο για την απόδειξη της ταυτότητάς του, καθώς και στα σοβαρά προβλήματα διοικητικής, επαγγελματικής και ιδιωτικής φύσεως που μνημονεύονται στις σκέψεις 54 και 55 της παρούσας απόφασης.

70 Ως εκ τούτου, εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία δεν επιτρέπει την καταχώριση του ονόματος και της ταυτότητας φύλου που αποκτήθηκαν νομίμως σε άλλο κράτος μέλος και η οποία αναγκάζει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή ταυτότητας φύλου στο κράτος μέλος καταγωγής, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ο πολίτης της Ένωσης έχει ήδη προβεί νομίμως στην αλλαγή του ονόματός του και της ταυτότητας φύλου του στο κράτος μέλος της κατοικίας του και έχει ακολουθήσει τις διαδικασίες που προβλέπονται προς τούτο στο τελευταίο αυτό κράτος, αντιβαίνει στις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 21 ΣΛΕΕ.

71 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 45 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση και την καταχώριση στη ληξιαρχική πράξη γέννησης υπηκόου του εν λόγω κράτους μέλους της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου τα οποία αυτός απέκτησε νομίμως σε άλλο κράτος μέλος κατά την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, με συνέπεια να αναγκάζεται να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου στο πρώτο κράτος μέλος, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την αλλαγή που έχει ήδη πραγματοποιηθεί νομίμως στο άλλο αυτό κράτος μέλος. Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η αίτηση για την αναγνώριση και την καταχώριση της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου υποβλήθηκε στο πρώτο αυτό κράτος μέλος σε ημερομηνία κατά την οποία είχε ήδη τεθεί σε ισχύ η αποχώρηση του άλλου κράτους μέλους από την Ένωση.

Επί των δικαστικών εξόδων

72 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 20 και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχουν την έννοια ότι:

αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση και την καταχώριση στη ληξιαρχική πράξη γέννησης υπηκόου του εν λόγω κράτους μέλους της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου τα οποία αυτός απέκτησε νομίμως σε άλλο κράτος μέλος κατά την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, με συνέπεια να αναγκάζεται να κινήσει νέα διαδικασία, δικαστικής φύσεως, για την αλλαγή της ταυτότητας φύλου στο πρώτο κράτος μέλος, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την αλλαγή που έχει ήδη πραγματοποιηθεί νομίμως στο άλλο αυτό κράτος μέλος.

Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η αίτηση για την αναγνώριση και την καταχώριση της αλλαγής ονόματος και ταυτότητας φύλου υποβλήθηκε στο πρώτο αυτό κράτος μέλος σε ημερομηνία κατά την οποία είχε ήδη αρχίσει να ισχύει η αποχώρηση του άλλου κράτους μέλους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(υπογραφές)